





א ב [מ] כתיב מלך... א ב [מ] כתיב מלך... א ב [מ] כתיב מלך...

אין משהו על כוס של ברכה... א ב [מ] כתיב מלך... א ב [מ] כתיב מלך...

אין נעבד לחמרא... א ב [מ] כתיב מלך... א ב [מ] כתיב מלך...

אין משהו על כוס של ברכה... א ב [מ] כתיב מלך... א ב [מ] כתיב מלך...

הדרן עלך שלשה שאכלו

הדרן עלך שלשה שאכלו

הדרן עלך שלשה שאכלו

הדרן עלך שלשה שאכלו

אלו דברים שבין בית שמאי ובין בית הלל... א ב [מ] כתיב מלך... א ב [מ] כתיב מלך...

אלו דברים שבין בית שמאי ובין בית הלל... א ב [מ] כתיב מלך... א ב [מ] כתיב מלך...

אלו דברים שבין בית שמאי ובין בית הלל... א ב [מ] כתיב מלך... א ב [מ] כתיב מלך...

אלו דברים שבין בית שמאי ובין בית הלל... א ב [מ] כתיב מלך... א ב [מ] כתיב מלך...

הדרן עלך שלשה שאכלו

הדרן עלך שלשה שאכלו

הדרן עלך שלשה שאכלו

הדרן עלך שלשה שאכלו

הדרן עלך שלשה שאכלו... א ב [מ] כתיב מלך... א ב [מ] כתיב מלך...

הדרן עלך שלשה שאכלו... א ב [מ] כתיב מלך... א ב [מ] כתיב מלך...

הדרן עלך שלשה שאכלו... א ב [מ] כתיב מלך... א ב [מ] כתיב מלך...

הדרן עלך שלשה שאכלו... א ב [מ] כתיב מלך... א ב [מ] כתיב מלך...

הדרן עלך שלשה שאכלו

הדרן עלך שלשה שאכלו

הדרן עלך שלשה שאכלו

הדרן עלך שלשה שאכלו

הדרן עלך שלשה שאכלו... א ב [מ] כתיב מלך... א ב [מ] כתיב מלך...

הדרן עלך שלשה שאכלו... א ב [מ] כתיב מלך... א ב [מ] כתיב מלך...

הדרן עלך שלשה שאכלו... א ב [מ] כתיב מלך... א ב [מ] כתיב מלך...

הדרן עלך שלשה שאכלו... א ב [מ] כתיב מלך... א ב [מ] כתיב מלך...



# הלכות שבת סימן רעא

מח באר הגולה

של זרקה וכן נראה לי (מט) ע"ל סימן קפ"ג סעיף ד': יא אם אין לו אלא כוס אחד מקדש בו בלילה ואינו טועם ממנו שלא יפגימנו <sup>א</sup> אלא (ג) שופך ממנו לכוס אחר וטועם יין של קידוש (נו) (נא) מהכוס השני ולמחר (נב) מקדש במה שנשאר בכוס ראשון \* ואם לא היה בו אלא (נג) רביעית בצמצום ונחסר ממנו בלילה מוזגו למחר להשלימו לרביעית (נד) והיינו דוקא כשיש לו כוס אחר להבדלה שאל"כ (נה) מוטב (נו) שיניחה (נז) להבדלה שא"כ בפת משיקדש עליו ולא יהא לו יין להבדלה ואם יש לו שני כוסות מצומצמים אחר מזיגה יקדש בלילה באחד ויבדיל על השני ולא יקדש ביום (נח) דקידוש הלילה עדיף: יב (נח) אחר שקידש על כוס נוטל ידיו ומברך ענט"י ואם נטל ידיו קודם קידוש גלי דעתיה \* (נט) דריפתא (ס) חביבא ליה ולא יקדש על היין אלא על הפת: הגה (סא) ו"א לנחמלה יש ליטול ידיו קודם הקדוש ולקדש על היין (הרא"ש ומרדכי פרק ע"פ

ש ר"י מה"ח  
ת שם ור"ש צ"ח  
דברכות  
הירושלמי  
א ב"י לנפת הטור  
ס"ר ר"י = טור  
ב"ש ר"י עמ"ס  
וה"רין צ"ח ד"ח  
ה"ר"ף מה"ה דפסק"י  
ק"ו והרמב"ם צ"ח  
כ"ט (כ"ל) דהטור

## באר היטב

(טו) מהכוס השני ומ"א כתב דטועם מהכוס הראשון ואח"כ מוסיף עליו מהכוס השני ע"ש. [ונספד אליהו רבה דחה דברי מ"א בשתי ידים על מה שהקשה על צ"י מתוס' פסחים ע"ש]: (ז) להבדלה. התוס' והאגודה חולקין ע"י וסוגרים דקידוש עדיף

## משנה ברורה

סגולת רפואה לעניים שכהו על ידי פסיעה גסה מיהו אין מדקדקין בזה כ"כ [א"ר]: (מט) וע"ל סימן קפ"ג. היינו דשם מוצא זה שימן עיניו בכוס של זרקה שלא יסיה דעתו: יא (ג) שופך ממנו וכו'. כשיטור (נג) מלא לוגמיו: (נא) מהכוס השני. ובמ"א הסכים לדעת המוספים דכוס של חוצה נרץ להיות הטעמים דוקא

מכוס שיש בו רביעית יין וע"כ הנוהג שיעשה כך יספוק מתחלה מהכוס הראשון לתוך כוס אחר ויזיר שיסאך בו רביעית יין וטועם מהכוס הראשון כשיטור מלא לוגמיו ואח"כ ישפוך היין שבכוס אחר לתוך כוס זה דכזה נתקן פנימחו וכדלעיל בסימן קפ"ג סעיף ו"ו ויכול לקדש עליו אם יש בו עמה רביעית יין [ואף דא"ר דחה דבריו וסובר דלעיל השו"ע עדיפא טפי עיין בתו"ש שיש"ש]: (נב) מקדש במה שנשאר. מלשון זה משמע דמקדש בזה הכוס גופא ואף דלעיל צ"ח כתב דלררץ להיות הכוס מלא (נד) זהו רק למנוה ואין מוטב אם אין לו ופשוט דאם יש לו כוס אחר קטן מזה נרץ לשפוך היין לתוכו כדי שיהיה מלא: (נג) רביעית בצמצום. לאו דוקא (נה) אלא ה"ה אם אפילו יש לו יותר מזה אלא דאחר טעימת מלא לוגמיו לא ישאר לו כשיטור רביעית אלא דנקט הכי לרבותא דאפילו בזה יש לו. תקנה ע"י מוזג מים ומיירי כשהיה היין חזק שאחר המזיגה יוכל לקדש עליו ועיין לקמן בסימן רע"ב ס"ה: (נד) והיינו דוקא וכו'. קאי דלעיל שכתב דכשיש לו כוס אחר מקדש בו בלילה ואשמעינן דהיינו דוקא וכו': (נה) מוטב וכו'. בזה איירי השו"ע שהכוס הוא שיעור מנומנס וממוזג כבר דא"ה הלא יכול לקדש בלילה ולמחונו להשלימו גם להבדלה וכנ"ל: (נו) שיניחה להבדלה. ו"א דקידוש הלילה עדיף מהבדלה ואפילו לדעת השו"ע אם יש לו שטר להבדלה מוטב לקדש על היין דהא לכו"ע מבדילין אשכר כמ"ש בסימן רנ"ו ס"ג וקידוש אשכר הרבה פוסקים אוסרים וגם על הפת מחמיר ר"ת ולכן אפילו בשמריה (נז) טוב יותר שיקדש על היין אם יש לו שטר להבדלה (נח) מיהו מה שנהגו לקדש בצב"כ וגם להבדיל בזה בודאי ההבדלה שהוא להזיח רבים ידי חובתן עדיף מקידוש שאינו אלא מנהג כמ"ש סימן רס"ט [מ"א וש"א]: (נח) דקידוש הלילה עדיף. יכלעיל בסימן זה ס"ג וע"ש צ"ח סק"ח. המ"א הביא בשם סנה"ג דטוב לקדש על כוס גדול שישיר מאותו הכוס לקידוש היס והבדלה והיינו שיתקנו כל פעם שלא יהיה פגום ויקח בשמריה ובהבדלה כוס קטן מהקודם כדי שיהיה מלא אצל הא"ר פקפק בזה המנהג וכן במאמר מרדכי ממאן בזה וכתב דטוב יותר לעשות כמנהגו: יב (נח) אחר שקידש וכו'. ולא קודם (נח) כדי שלא יפסיק בהקדוש בין נט"י להמוציא (נט) אצל בני ביתו שאינם מקדשין בעצמם אלא יוציין בשמיעתן מצעה"ב ויכולו ליטול ידיהם קודם: (נט) דריפתא וכו'. דוקא כהא דאיכא ג"כ שש הפסק שמקדש על היין אחר נטילה וכמו שכתבנו צ"ח (ס) אצל בעלמא היכא ללא נטל ידיו מותר לקדש על היין אף דריפתא חביבא ליה יותר מיין ועיין לקמן בסימן רע"ב ס"ט בהג"ה בזה שכתבנו שם: (ס) חביבא ליה. היינו דלכך נטל ידיו שהוא רעב וממחר לאכול פת: (סא) ו"א דלכתחלה וכו'. דס"ל דאין הקידוש מקרי הפסק כיון שהוא נרץ סעודה ולכן יקדש על היין ושתה הכוס ואח"כ יצרך המוציא ויבצע הפת ויזין דאיתו הפסק ס"ל לרמ"א דטוב לנהוג כן לכתחלה משום דכשאין לו יין ומקדש על הפת צ"ח נרץ ליטול ידיו קודם הקידוש (סא) וע"כ טוב לנהוג כן תמיד באופן אחר. ולמזוג את הכוס בחמין אחר הנטילה קודם המוציא ודאי אין לעשות כן לכו"ע כיון דנרץ לדקדק יפה שימוג דכרכו שלא

## יחסר

## שער הצינור

(ג) דפסחוס מזה לא יא ודלנמיה צ"ח וכו' המוס' צה"ח בפסחים ק"ה ע"ב ד"ה ש"מ והא"ר מסתפק דכיון שרובה שיסאך למחר לקידוש דיעבד ד כל שהוא ולא נהירא כלל וגם בתו"ש והגר"י כתבו בפשיטות דדוקא כמלא לוגמיו: (נד) כן מצד במא"מ צבאר השו"ע וכ"כ הגר"י צה"ח דמלא הוא רק למנוה וכן נראה: (נה) מו"ש והגר"י: (נו) ובשלמן ע"ש כתב דמ"א הסריח בזה על המדה ויכול לעשות בזה כמו שירצה ושארי אחרונים העתיקו דברי המ"א: (נז) אינו מוצא במ"א כוננו אם אפילו צ"ח לו שטר להבדלה מ"מ טוב יותר להבדיל על היין וקידוש בלילה לא יעשה כלל או קאי רק אמתנת דבריו דמיירי בשאין לו שטר יש לו רק כוס אחד של יין דבצב"כ כו"ע מודו דיימחו להבדלה אצל אם יש לו שטר יבדיל על השטר וקדש על היין ונ"ע: (נח) מ"א: (נט) ש"ס: (ס) מתנית השקל בשם צ"ח בסי' רע"ב וכן פסק צה"ח: (סא) א"ר:



# הלכות בציעת הפת

סב באר הגולה

## קסו דין הפסקה בין נטילה לנטילה. ובו סעיף אחד:

א טור בשם הר"ף  
והרמ"ם ב טור  
מהירושלמי פ"ו  
דברכות  
(ולפניו הוא ג"כ  
בבבלי דף נ"ב ע"ג)  
א פתחין ק"פ  
ב ברכות ל"ט

א יוש אומרים (א) שא"צ לזוהר מלהפסיק בין נטילה להמוציא (ב) פ"וש אומרים שצריך לזוהר (ג) וטוב (ה) לזוהר. (ד) ואם שהה (ה) כדי הנוך (ז) [א] כ"צ אמה (ו) מקרי הפסק (חוס' פ' אלו נאמרים):

## קסז מקום זמן הבציעה ומי הוא הבוצע. ובו כ' סעיפים:

א (א) בוצע בפת במקום שנאפה (א) [א] היטב (ב) \* (וצפת דין יש לנזוע (ג) נלד הפת ויחתוך מעט מלד העליון והחתוך) (הגהות מיימוני פ"ו מהלכות ברכות) (ד) ויחתוך פרוסת הבציעה \* וצריך לחתוך

### שערי תשובה

\* [א] כ"צ אמה. ענה"ט ועין מ"א ועין נכבד שור ברכות דף מ"ג מ"ש בה ישוב לקושיית המג"א ע"ש ובתשובת חכם נבי סימן קכ"ח ובשו"ת חות יואר סימן רכ"ז ובשאלת יעקב סימן ס"ח ובכרמי ופלה סימן י"ט:

[ב] היטב ענה"ט ועין לקמן סימן קס"ה במקום שהיתה דבוקה בהגהות לנטילה נרצה אצל בראשונים אין שם כ"א והירות בעלמא ט"ו ועין יד אהרן:

(ה) היטב פ"י במקום הקשה ולא במקום הרך. זמן שאין לו שינים יצנע במקום הרך הל"ק"ט ח"צ סימן קפ"ב:

### ביאור הלכה

\* ובפת דידן. נקט דידן משום דגמרא איתא [לחד גירסא] דלרין לנרך המוציא מהיכל דמקדים הפת להתבשל והנה התורים שהיו חמין הש"ס דרכן היה להדפיק הפת בדופני התנור וס"ל דשם בין חלק העליון שנכבד ובין החתוך הנדבק בדופני התנור שניהם מתחילין להאפות חמין אחד וע"כ צ"ע ממקום שירצה או מהעליון שנכבד או מהחתוך שנכבד משא"כ בתנורים שלנו שמונה הפת על קרקעית התנור שמתחמם תחלה מחום האש שמונה עליו יש אומרים ששם מתחיל הפת להאפות תחלה ר"ש אומרים שהלד העליון הוא מתבשל תחלה שהוא ללד האחר וע"כ כתב הרמ"א דחתוך מעט מלד העליון והחתוך דהיינו מלדו של הפת [הפת] קודם גמרא"ה הנרצה כדי לנאת ידי שניהם וע"כ נלפשי שרד וכן צ"חזור הגר"א שמתכו ע"ו דלותן שמי דעות החולקים איהו מקום מתבשל תחלה ש"ך גם בתנורים שחמין הש"ס וגשאר על הרמ"א בל"ע מ"ש דין דנקט. ועי שחומר דהרמ"א אף שזכר דבריו בכתם מ"מ הוא כמו שהיה כמו ויש מי שחומר לדעת המחבר שפוסק במקום שנאפה היטב קפדין העיקר רק שיצנע במקום הקשה מעליונו של הכבד או מתחתונו ולא מתחממנו דהוא פוסק כשגון אחרון שגורם בגמרא מהיכל דקריס בשו"ת ודעת הרמ"א שצ"ע כהפוסקים דגרסי בגמרא מהיכל דקריס"ה בשו"ת וכמו שכתב הגר"א והאחרונים העתיקו להלכה דברי הרמ"א דבהו אנו יואלן ידי כו"ע:

\* וצריך לחתוך מעט. ע"ן במ"ב ולפ"ו פשוט דהיכל שלא יהיה שהיה בשפתה אחר הנרצה כגון נכבד קטן ודק א"ל לחתוך כלל

א (א) בוצע בפת במקום וכו'. היינו לאחר שנטל ידיו לאכילה ורוצה לנרך על הלחם ולאכול הוא צ"ע לכבוד הנרצה במקום שנאפה היטב (ה) דהיינו במקום הקשה ולא במקום הרך כאלמנעו: (ב) ובפת דידן. ע"ן צ"חזור הגר"א שמתפסק על לשון דידן דה"ה בתנורים שלהן שמתבשלת הפת נכבד התנור ג"כ דינא הכי וע"ן צ"חזור: (ג) בצד הפת. דגמרא איתא [לחד גירסא] שצ"ע במקום שמתחיל הפת לקרום ולהתבשל (ג) ר"ש מפוסקים שס"ל דהוא ללד העליון מהפס שהוא נגד אור התנור ו"א ש"ל החתוך מתבשל תחלה מעט על קרקעית התנור לכן נרין לחתוך מן הלד מהעליון והחתוך ו"ל ידי שניהם. י"א שצ"ע שיחתוך נלד שהוא כנגד ללד המתבשלת כי בה הלד החתוך לאפות ונדחה העיסה עד שנתבשלת הלד שכנגדו. בפרוסה יכול לנזוע במקום שנפרס וא"ל לנזוע במקום השלם רק שצריך לחתוך מלד העליון והחתוך [פמ"ג]. היכל שנשרף הכבד במקום אחד או שנדבק צ"ע אין לחתוך (ג) במקום ההוא לנרצה המוציא: (ד) ויחתוך וכו' וצריך וכו'. ה"ל וצריך הוא פירוש למה שכתב בתחלה ויחתוך וצ"חזור הע"ן הוא דמדניא

### שער הציון

(ה) כגון למוזג איהו כוס חמין דלרין דקדוק שלא יחסר ושלל יחסר וככו"ג [חוס' פסחים ק"ו]: (ג) הגר"ו: (א) פשוט: (ד) אחרונים ודלא כדעת הפמ"ג שמתפסק דאפי' לדעה ראשונה יש לזוהר כוה: (ה) א"ר וש"א כמש"כ המ"א בסי' קע"ט ודלא כמש"כ בסוף סי' קס"ה: (ו) א"ר וש"א דלא כרש"ל: (ז) וצ"ע גם ה"א: (ח) מחמ"ר: (ט) הגר"ו וכן העבדי ישע בסי' דברי המ"א: (י) מ"א [וכמו לענין מים אחרונים בסמ"ן קפ"א במ"א סק"ה בשם הרשב"א] וכ"מ מהגר"א: (יא) כן הוא ב"מ ועי' ג"א בכלל ה': (יב) א"ר ופמ"ג וש"א: (יג) כן מוכח מפמ"ג: (יד) מ"א: (טו) מ"א: (טז) ג"א ב"ר: (יז) הגהות והיקונינו: (א) ח"א סימן ל"ז: (ב) ג"ב: (ג) דגמרי: (ד) אולי צ"ל קודם הברכה:

[ג]\*

7





